

ELPAÍS.com >

CRÍTQUES

Música contra negocis

MARGINALIA

JORDI LLOVET 13/10/2011

Vota Resultado 6 votos   3

Un dels llibre que, temps enrere, m'havia fet l'improbable propòsit d'escriure s'hauria intitulat *Ximpls, murrís i ganduls*, conseqüència d'un curs universitari que vaig fer a mitjan dels anys 1980. El llibre hauria tractat dels autors i de les obres, en especial del segle XIX, que, davant la dinàmica que llavors semblava imparable del comerç, el mercadeig i el capitalisme, van mostrar una niciesa que no estava a l'altura de la ciència feta amb mètode (Bouvard i Pécuchet), van decidir fer-se el murrí o el rusé, o, simplement, van dedicar-se a gandulejar: d'aquests, el cas del personatge Oblòmov, de Gontxàrov, seria el més paradigmàtic. Sembla clar que he abandonat el projecte perquè ja trobo el món massa ple de murrís, de ganduls i, sobretot, de ximpls. *Apaga y vámonos*, i que Déu hi faci més que nosaltres.

La noticia en otros webs

- [webs en español](#)
- [en otros idiomas](#)

"Per fi tenim en català la narració mestra de Grillparzer, 'El pobre músic'"

El cas és que l'editorial Papers amb accent, vinculada als universitaris de Girona, acaba de publicar un conte intraduït fins ara en català, de Franz Grillparzer, *El pobre músic*, en magnífica traducció i apèndix de Xavier Jové Massana, que presenta un personatge que entra també en la categoria dels desclassats. (Quant a la traducció només gos preguntar al competent Jové: on dimonis s'ha sentit que algú digui "mentrimentes", és a dir, allò que els mortals

vulgars en diem "mentrestant"?)

Grillparzer (Viena, 1791-1872) és un dels màxims representants de la literatura en alemany del període que els germanòfils anomenen "la Restauració", que s'emmarca entre el Congrés de Viena (1814-1815) i la revolució de març del 1848. Va viure més anys, com s'ha indicat, però no hi ha dubte que el to de la seva obra correspon més a l'intent de supervivència del classicisme i dels *anciens régimes* —pròpia dels Estats reaccionaris davant el fenomen universalista de la Revolució francesa i encara més de les expansions bèl·liques de Napoleó— que al moviment, més alemany que austríac, del Vormärz (anterior a la revolució del 48), al qual, amb tots els drets, hi té un lloc d'honor la figura, molt més coneguda a casa nostra, de Heinrich Heine. Grillparzer, no se sap per què, va dedicar-se més al teatre (i, en aquest gènere, més a la tragèdia que a la comèdia) i va malaguanyar l'enorme talent que va demostrar tenir amb una obra com la que avui ens ocupa, *Der arme Spielmann*, en la qual va treballar-hi, per amor del bell estil, durant tres lustres.

Allò important d'aquesta narració —que el crític aconsella vivament, tant per la llengua catalana que s'hi empra, lleugerament *démodée* com escau a un llibre de mitjan segle XIX, com per la categoria intrínseca de l'obra— resideix en alguna cosa semblant al nostre llibre mai escrit: un passant descobreix la persona d'un pobre músic, vell, en un lloc d'esbarjo de la ciutat de Viena, s'hi interessa, el visita, acaba fent-hi amistat, i aquest músic, havent agafat confiança en el passavolant discret, li explica la història de les seves desventures: d'haver estat fill d'un conseller de la Cort imperial i d'haver heretat una quantitat considerable, ha acabat tocant el violí, com ho feia de criatura, als carrers i places de la ciutat, després d'haver perdut l'herència per culpa d'un estafador. Aquest material podria convertir-se en una història sentimental i llastimosa a l'estil del nostre gran Josep Maria Folch i Torres; però, en mans de Grillparzer, i atès el seu moment històric —que equival també a l'apoteosi de la cursileria burgesa Biedermeier—

agafa un relleu fenomenal: el violinista s'alça com la figura imponent i misèrrima a qui el destí (per sort) no li ha permès d'entrar en el joc ni dels negocis, ni de la burocràcia, ni de la milícia, ni de res semblant. És tota la societat puixant i burgesa de la Viena de meitat del segle la que dóna l'esquena a aquest músic desgraciat. La dignitat de l'ofici, com a contrapartida, restitueix en un sol home uns valors embastardits per culpa del Progrés: mite fatal amb poc menys de dos segles d'antiguitat, a penes viu als nostres dies. El llibre resulta doncs, endemés, molt oportú quan ja resulta clar que dedicar-se als negocis només és garantia de maldecaps i de ruïna: econòmica i espiritual.

Vota Resultado 6 votos

 [Imprimir](#) [Estadística](#) [Enviar](#)
 [Corregir](#) [Reproducir](#) [Derechos](#)

Compartir: [¿Qué es esto?](#)

Puedes utilizar el teclado:

  Texto

OTRAS EDICIONES

- > [Publicado en Edición Impresa](#) en la sección de
 - > [Versión texto accesible](#)
 - > Edición de Bolsillo, edición para [PDA/PSP](#) ó [Móvil](#)
-